

Høring om forskrifter til tre tilskuddsordninger for kompetanseutvikling i barnehage, grunnskole og videregående opplæring

Sammenheng mellom de tre forskriftene

1. Legger de tre forskriftene til rette for å kunne se ordningene i sammenheng ved planlegging av kompetanseutvikling? Utdyp gjerne i kommentarfeltet.

Ja

Hensikten med å se forskriftene i sammenheng er gode, spesielt med tanke på helhetlig og strategisk planlegging av kompetanseutvikling i barnehagesektoren. NHO Geneo støtter intensjonen rundt dette.

Dette krever dog at den lokale tilpasningen fungerer tilfredsstillende.

2. Gir forslaget til forskrift rom for lokal tilpasning i og på tvers av ordningene? Utdyp gjerne i kommentarfeltet.

Ja

Lokal tilpasning må følges opp og etterleves for den kollektive kompetanseutviklingen. For at man skal kunne oppnå ønsket kvalitetsutvikling i barnehagene må de gis mulighet til å tilpasse kompetanseutviklingen etter sine lokale behov. Dette er en forutsetning for å nå målene med ordningen. NHO Geneo ønsker en ytterligere presisering av dette i forskriften.

Ivaretagelse av medbestemmelse i forskriftene

3. Er forslaget til forskrift og tildelingskriterier tydelig nok formulert til å ivareta medbestemmelse på en god måte? Utdyp gjerne i kommentarfeltet.

Nei

I forslaget som fremmes skal tildelingen skje på bakgrunn av medbestemmelse fra barnehagene og skolene, og lokale behov. Dette er gode intensjoner, men det vil kreve ressurser fra kommunene.

Foreslått forskrift forutsetter at kommunen har god kunnskap om ordningen, og at de har høy grad av involvering av representanter fra eiere i både kommunale og

private barnehager. Videre forutsetter det at kommunen har innsikt i hva de private jobber med, og hvilke satsninger de har.

Kommunen må ha tilstrekkelig innsikt i kvaliteten og behovene i de private barnehagene til å foreta vurderinger om tildelinger av midler på en rettferdig og kunnskapsbasert måte. Evalueringen av implementeringen av rammeplanen i 2017 («Fra bør til skal») viste at flere mindre kommuner mangler ansatte med barnehagefaglig bakgrunn. Dette kan svekke forutsetningene for et rettferdig og behovsbasert fordelingssystem. Dette gjør at vi er bekymret for at alle våre medlemsbarnehager vil bli godt nok ivaretatt i alle kommuner.

NHO Geneo mener at det ikke er gjort skikkelig rede for hvordan private barnehage skal involveres i disse prosessene, og ønsker en mer presis beskrivelse av dette i forskriften.

Barnehager må også kunne ta selvstendige beslutninger rundt kompetanseutviklingstiltak, og mulighet til å velge om de vil delta i kommunale satsinger eller ikke. Vi ønsker en tydeliggjøring av forskriften om at barnehager med egne utviklingsbehov og pågående tiltak skal kunne velge bort kommunale satsninger.

Det er behov for å definere private barnehageeiere som aktører med ansvar. Tiltak for kompetanseutvikling kommer både fra stat, kommune, og fra barnehageeiere, og det er vanskelig å sikre at helheten i de ulike tiltakene støtter opp om hverandre. Barnehageeiere erfarer at kommuner har pålagt barnehager å delta i kompetanseutvikling som vi som de mener ikke er i tråd med rammeplanen. Skal barnehageeiere kunne være aktive pådrivere for kompetanseutviklingen må de involveres som aktører i det helhetlige systemet.

Ivaretakelse av ulike målgrupper

4. Er forslaget til forskrift tydelig nok formulert til å ivareta ulike målgrupper på en god måte? Utdyp gjerne i kommentarfeltet.

Nei

Forslaget gir kommunen ansvar for prosessen med å søke midler til alle barnehager i de enkelte kommunene. Det vises til at dette kan være administrativt mer krevende for kommunene. Med svakere kommuneøkonomi rundt om i landet og flere kommuner som går med underskudd, er vi bekymret for at kommunen ikke vil ha ressurser til å håndtere dette og dermed at disse midlene ikke vil komme alle barnehagene til gode.

NHO Geneo kan ikke se at private barnehager er tilstrekkelig ivaretatt i samarbeidsforumene hos stasforvalteren. Vi ønsker at det utredes ytterligere hvordan private barnehager kan være representert i samarbeidsforumene, og at dette presiseres i forskriften.

Andre kommentarer

Har du andre kommentarer kan du skrive dem her.

NHO Geneo organiserer fire av de store barnehagekjedene. Disse har barnehager i ulike kommuner rundt om i landet. De gir tilbakemeldinger om at det i dagens ordning er betydelige forskjeller i praksis mellom de ulike statsforvalterne. Dette skaper utfordringer for aktører med virksomhet i flere fylker.

Deres erfaring med regional ordning for kompetanseutvikling er at den ikke er tilpasset store barnehageeiere med barnehager i flere kommuner og fylker. Det er barnehageeier som kjenner organisasjonens behov og det innebærer at barnehageeier også må ha mulighet til å planlegge kompetanseutvikling for sine barnehager. Når midler fordeles direkte til kommuner blir ikke private barnehageeiere involvert i like stor grad, og dermed heller ikke likebehandlet som de offentlige barnehagene. Behovet for midler til kompetanseutvikling må vurderes ut fra barnas, de ansattes og barnehagens faktiske behov, ikke kommunens interne struktur.

Private barnehageeiere står juridisk ansvarlig for kvaliteten i barnehagene under, men vil i forskriften fratas virkemidlene for å utvikle denne kvaliteten. Det må ligge føringer i forskriften som forplikter kommunen til å likebehandle kommunal og private barnehager.

Forskriften er ikke konkret nok på hvordan kommunen skal forpliktes til å samarbeide med private barnehageeiere. Dette må tydeliggjøres, slik at kommunikasjonen mellom disse kan systematiseres, og at det er lik behandling mellom barnehageeiere rundt om i kommunene, igjen - for å sikre kvaliteten mellom alle barnehager.

For å gjøre disse prosessene enklere, er det ønskelig med felles nasjonale maler for søknadsprosesser, frister og informasjon. Dette sikrer i større grad at barnehageeiere får like rammebetingelser. Dette vil også skape mulighet der barnehager i et fylke kan samarbeide om kompetanseutvikling i et annet fylke. Systematiseringen må være tydelig rundt prosesser for søknader om midler, informasjonsflyt og eventuelle møtepunkter.

Videre står mange barnehager i krevende bemanningssituasjoner, det er lavere søkertall til barnehagelæreutdanningen og kompetansemangelen er høy i flere barnehager. Kompetanseutvikling er svært viktig for barnehagene for å kunne beholde gode ansatte, være en arena for kompetanse- og kunnskapsutvikling, og gjøre barnehagene til en attraktiv arbeidsplass for de som søker seg inn.

Midlene må ivareta barnehagenes behov for bemanning slik at prosjektet kan gjennomføres som planlagt uten at det går ut over barnas behov for omsorg og utvikling når ansatte er fraværende fra barnehagen i forbindelse med kompetansehevende tiltak. Herunder vikarer, reisekostnader, leie av lokaler etc.

Disse midlene må likebehandles. Forskriften må utformes med utgangspunkt i barns rett til et godt barnehagetilbud av høy kvalitet, og de ansattes mulighet for videreutvikling og kompetanseheving. Hvis ikke dette skjer vil det på sikt gå ut over barna som vil kunne få et A og B lag av barnehager de går i, avhengig av om de går i en offentlig eller privat barnehage.

Forskrift om tilskudd til kollektiv kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole

5. Ivaretar forslaget en tydelig og god ansvars- og rollefordeling mellom aktørene i ordningen? Utdyp gjerne i kommentarfeltet.

Nei

Det er ikke godt nok tilrettelagt for at private barnehageeiere kan delta i samarbeidsforum. Dette forumet ser ut til å bli et sentralt organ for ivaretagelse av ressurser for kompetanseheving ut til barnehagesektoren. I og med at halvparten av landets barnehager er private, må det konkretiseres ytterligere hvordan det er tenkt gjennomført.

Muligheten til å jobbe med kompetanse- og kvalitetsutvikling bør være lik for alle barnehager, uavhengig av eierform. Det er en generell bekymring for at tilskuddsordningen kan bli utformet slik at det blir vanskeligere for private barnehager å få tilgang til midlene, enten på grunn av deltakelse i samarbeidsforum, kommunens evne til samhandling med de private barnehager, rapportering eller fordeling av midler.

Det er en risiko for private barnehager ikke får likeverdig tilgang til tilskudd og kompetanseutvikling som de kommunale barnehagene, samt at ordningen kan bli for komplisert eller ressurskrevende å delta i for mindre, private aktører.

Andre kommentarer til forskriften om tilskudd til kollektiv kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole

Har du andre kommentarer kan du skrive dem her.

NHO Geneo mener at forpliktelser kommunene og statsforvalteren har rundt den lokale tilpasningen i forskriften må tydeliggjøres og konkretiseres ytterligere. Her under:

- **Samarbeidsforum.** Vi ønsker at det utredes ytterligere hvordan private barnehager kan være representert i samarbeidsforumene til statsforvalteren, og at dette presiseres i forskriften. Vi mener at det ikke er gjort skikkelig rede

for hvordan private barnehage skal involveres i disse prosessene, og ønsker en mer tydelig beskrivelse av dette i forskriften.

- **Systematisering av tildeling av midler.** For å sikre likebehandling mellom fylker, kommuner og barnehageeiere vil vi anbefale felles nasjonale retningslinjer og maler for søknadsprosesser, frister og informasjon.
- **Tilrettelegging i barnehagene.** Midlene må ivareta barnehagenes behov for bemanning slik at prosjektet kan gjennomføres som planlagt uten at det går ut over barnas behov for omsorg og utvikling når ansatte er fraværende fra barnehagen i forbindelse med kompetansehevende tiltak. Herunder vikarer, reisekostnader, leie av lokaler.

Forskrift om tilskudd til videreutdanning i barnehage, grunnskole og videregående opplæring

6. Er forslaget til forskrift utformet tydelig nok til å støtte kommuner, fylkeskommuner og private barnehager og skoler i arbeidet med å planlegge og prioritere videreutdanning? Utdyp gjerne i kommentarfeltet.

Nei

Kommunen som barnehageeier vil få utgifter til egenandel ved permisjon med lønn for deltakere på videreutdanning, og økte kostnader til egenandel for ansatte i barnehager som tar videreutdanning. I tillegg kan kommunen få noe økt administrasjon ved at de skal gjøre en vurdering av private barnehagers behov for tilskudd. Her er det en forskjellsbehandling mot skolene i kommunen, noe NHO Geneo er i mot.

Med rekrutteringsutfordringene som nå er i barnehagesektoren, må barnehagene minst likebehandles og ha samme tildelinger som skolene.

At kommunene skal utøve skjønn og i tillegg få ytterligere administrativ byrde som følge av den nye forskriften gjør at vi er bekymret for at det vil kunne bli forskjellsbehandling mellom offentlige og private barnehager når det gjelder fordeling av midler til videreutdanning. Hvis private barnehager ikke får reell tilgang til tilskudd, kan det føre til ulikhet i kompetanseutvikling mellom kommunale og private barnehager. Dette kan igjen påvirke kvaliteten på tilbudet til barna.